

Zaaknummer : 238358

Raadsvergadering : 19 maart 2019

Onderwerp : Extra geld voor SVn-lening duurzaamheid particulieren

Collegevergadering : 12 februari 2019

Portefeuillehouder : G.J. Teselink

Steller : M. Vuijk

tel: : 0545-250 224

Te nemen besluit:

1. € 3.300.000,- extra beschikbaar stellen voor het verstrekken van leningen aan particulieren voor duurzaamheidsmaatregelen via de stichting Stimuleringsfonds Volkshuisvesting Nederlandse Gemeenten.

Waarom dit voorstel en wat is het effect

Berkelland heeft de ambitie om in 2030 energieneutraal te zijn. Om particuliere woningeigenaren hierbij te ondersteunen biedt de gemeente Berkelland sinds 2013 de mogelijkheid om duurzaamheidsleningen af te sluiten tegen gunstige voorwaarden. Voor particulieren was een budget van € 3,25 miljoen beschikbaar. De duurzaamheidsleningen zijn een succes. Het budget is inmiddels bijna volledig uitgeleend, inclusief de reeds ontvangen aflossingen en rente. Tot nu toe betaalt iedereen de lening terug (geen wanbetalingen).

Aanvullend budget is nodig om inwoners de gelegenheid te blijven bieden om via een lening hun woning te verduurzamen.

Argumentatie:

1 Het beschikbaar stellen van € 3.300.000

- 1.1 Met een duurzaamheidslening financiert een huiseigenaar het energie-efficiënter maken van zijn woning. Bijvoorbeeld: het aanbrengen van isolatie of het installeren van zonnepanelen.
- 1.2 Duurzaamheidsleningen zijn succesvol en dragen bij aan onze doelstelling 'Berkelland energieneutraal 2030'.
- 1.3 Door de bijstorting voorkomen we een 'stop' op de verstrekking van leningen en zorgen we voor continuïteit van dit succesvolle instrument.
- 1.4 Gegeven alle ontwikkelingen op het gebied van de energietransitie in de komende periode (rijks- en provinciale overheid, klimaatakkoord, innovaties in de markt, etc.) is het moeilijk de behoefte aan duurzaamheidsleningen te prognosticeren.
- 1.5 Het bedrag van € 3,3 miljoen is volgens het conservatieve scenario (zie toelichting) voldoende om met alleen gemeentelijke middelen de huidige stimulering voort te zetten.

In te vullen door Griffie:

Commissievergadering

Afhandelingsvoorstel voor raad:

- 0 hamerstuk
0 bespreekstuk
0 anders, nl

Raadsvergadering

- 0 zonder hoofdelijke stemming
0 met algemene stemmen
0 stemmen voor, stemmen tegen
0 aangenomen
0 verworpen
0

Kanttekeningen en risico's

- We verstrekken de leningen via de huidige geldende 'Verordening Verbrede Duurzaamheidslening Eigen Woning Gemeente Berkelland 2016'.
- De gemeente verstrekt persoonlijke leningen. De gemeente is geen preferente schuldeiser. Er is dus een risico van niet terugbetaling.
Uit de praktijk blijkt dat het financiële risico zeer beperkt is. Al onze duurzaamheidsleningen (600 stuks) worden allemaal netjes terugbetaald. Dit is ook het beeld van de SVn die landelijke alle duurzaamheidsleningen beheert. Als in de toekomst toch afboekingen nodig zijn, kunnen we dit dekken uit de reeds ontvangen revolverende middelen. Bovendien is in de begroting een voorziening getroffen voor het risico van niet terug te vorderen SVn-leningen.
- Op 27 februari beslisten Provinciale Staten van Gelderland over het instellen van een nieuw fonds. Met dit fonds wil de provincie particuliere woningeigenaren in staat stellen te investeren in de verduurzaming van de eigen woning. Niet door een nieuw losstaand fonds te creëren, maar door provinciaal geld te koppelen (50% cofinanciering) aan de gemeentelijke leningen voor duurzaamheid. Het is waarschijnlijk mogelijk om onze SVn-leningen te koppelen aan de provinciale regeling. Dat onderzoeken we op dit moment. We hopen nog voor de zomer met een voorstel daarvoor te komen.

Financiën

We verstrekken volgens dit voorstel leningen via stichting Stimuleringsfonds Volkshuisvesting Nederlandse Gemeenten (SVn) tot een maximaal bedrag van € 3.300.000. Het gaat hier niet om subsidies maar om het verstrekken van leningen waarover wij aflossing en rente ontvangen (revolverend fonds). De kenmerken van de leningen wijzigen wij niet.

We stellen middelen beschikbaar voor leningen, die anders als schatkistpapier bij de overheid zouden moeten worden geplaatst. Wel rekent SVn beheerkosten van 0,5% (over de uitstaande leningen). Deze kosten verreken SVn met de rentebetalingen. We ontvangen iets meer rente dan we aan kosten hebben en draaien dus quitte tot iets positief.

VN-verdrag rechten van mensen met een beperking

Niet van toepassing

Communicatie

Na besluitvorming in de raad vindt bekendmaking plaats via BerkelBericht, website, social media en het Verduursaam Energieloket.

Initiatief, participatie en rol gemeente

De gemeente is verantwoordelijk voor de inhoudelijke beoordeling van leningen. Informatievoorziening verloopt via het klantcontactcentrum en het Verduursaam energieloket. De SVn is beheerder van de leningen en is verantwoordelijk voor de krediettoets (verantwoordt geld lenen).

Planning en evaluatie

Zodra u heeft besloten kan het geld worden overgemaakt naar de SVn. Het extra budget is daarmee direct beschikbaar.

Het verloop van de duurzaamheidsleningen monitoren we via het Energie Uitvoeringsprogramma.

Het voorstel ligt in februari bij Provinciale Staten.

Burgemeester en wethouders van Berkelland,
de secretaris, de burgemeester,

M.N.J. Broers.

drs. J.H.A. van Oostrum.

Raadsvergadering : 19 maart 2019

De raad van de gemeente Berkelland;

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders van 12 februari 2019;

b e s l u i t :

1. € 3.300.000,- extra beschikbaar te stellen voor het verstrekken van leningen aan particulieren voor duurzaamheidsmaatregelen via de stichting Stimuleringsfonds Volkshuisvesting Nederlandse Gemeenten.

Aldus vastgesteld in de raadsvergadering van
19 maart 2019

de griffier,

de voorzitter,

Toelichting raadsvoorstel

Onderwerp : Extra geld voor SVn-lening duurzaamheid particulieren

De duurzaamheidsleningen tot nu toe, een succes en we zien een versnelling

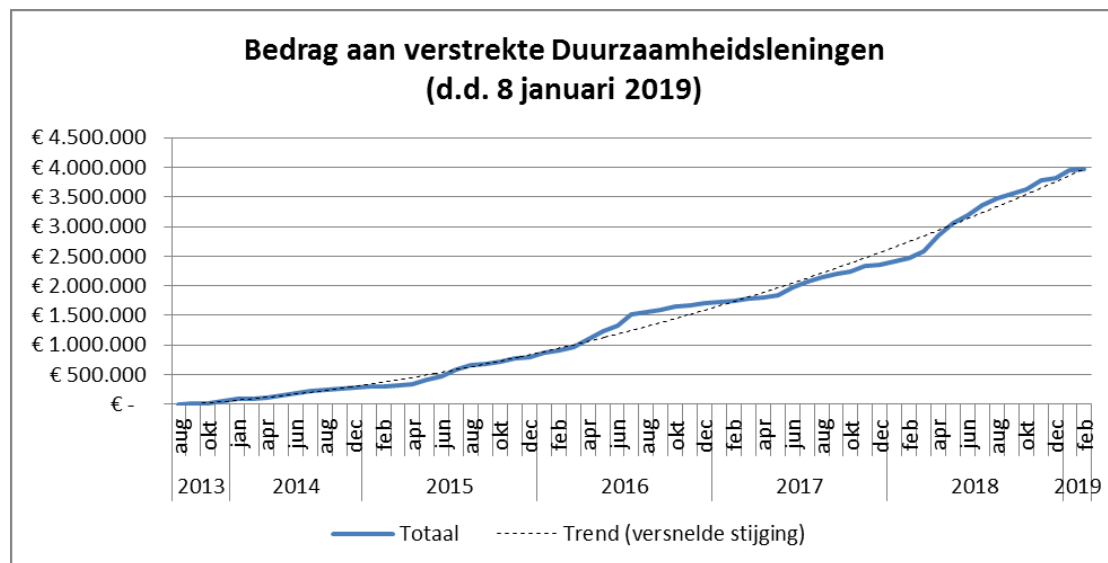
Gemeente Berkelland heeft sinds mei 2013 een duurzaamheidslening voor duurzame energieopwekking. In 2016 (raadsvergadering 20 september 2016) is de regeling uitgebreid en ook beschikbaar voor isolatiemaatregelen, energieadvies en aanschaf van certificaten in een postcoderoos-coöperatie. In totaal heeft de gemeente € 3,5 miljoen beschikbaar gesteld voor duurzaamheidsleningen (particulieren + organisaties). Dit voorstel gaat over het particuliere deel van de leningen van € 3,25 miljoen.

De kenmerken van een duurzaamheidslening voor particulieren zijn:

- Consumptief krediet (niet hypothecair; geen onderpand)
- Inhoudelijke beoordeling door gemeente en krediettoets door SVn
- Leenbedrag tussen € 2.500 - € 25.000
- De looptijd is maximaal 10 jaar (\leq € 7.500) of 15 jaar ($>$ € 7.500)
- Annuïteitenlening tegen 1,6% rente, zonder uitgestelde aflossing
- Aflossen (met een minimum van € 250,-) kan altijd boetevrij

De resultaten:

De duurzaamheidsleningen zijn een succes. Inwoners maken actief gebruik van de mogelijkheden die de lening biedt. En dat doen zij in toenemende mate, zoals ook uit onderstaande grafiek blijkt. De trend laat zien dat het bedrag aan verstrekte leningen versneld stijgt. Steeds meer inwoners maken gebruik van de lening. Het is geen vast tempo waarmee wij maatregelen mogelijk maken, wij signaleren een (lichte) versnelling.

Uit een verdere analyse blijkt:

- Ca. 600 leningen verstrekt, waarvan 100 al volledig (deels vervroegd) zijn afgelost.
- Voor een mix van maatregelen, voor het grootste deel aanschaf van zonnepanelen¹
- € 850.000 ontvangen als rente en aflossingen en weer revolverend beschikbaar
- Op dit moment hebben wij ca. € 4 miljoen aan uitstaande duurzaamheidsleningen
- Alle leningen worden terugbetaald, er zijn geen afschrijvingen vanwege wanbetaling

¹ Detailanalyse van genomen maatregelen is onderdeel van een bredere analyse van alle SVn-leningen.

Onderbouwing leenbedrag

Er is een stijgende behoefte aan duurzaamheidsleningen. Terwijl het budget nog maar beperkt is. Zie hiervoor de tabel hiernaast. We hebben een werkvoorraad aan te behandelen leningen (ca € 172.000 op 8 januari 2019). Het moment nadert dat wij geen nieuwe duurzaamheidsleningen kunnen verstrekken². Als wij inwoners in staat willen blijven stellen om via een lening hun woning te verduurzamen zullen wij aanvullend budget beschikbaar moeten stellen.

Initieel budget	€ 3.250.000,00
Ontvangen aflossingen	+ € 805.843,40
Ontvangen rente	+ € 43.830,55
Verstrekke leningen	- € 3.976.769
Betaalde vergoeding SVn	- € 38.012,83
Resterend budget	€ 84.892,12

Berekening resterend budget voor leningen

Welk bedrag hebben we nodig?

Om de hoogte van de bijstorting te bepalen hebben we drie scenario's uitgewerkt. In alle drie de scenario's rekenen we het benodigde budget uit voor de resterende raadsperiode (nog 3 jaar en 3 maanden, i.e. 39 maanden).

Uitgangspunten scenario 1 (conservatief):

- We trekken de lijn door vanaf de vaststelling van de huidige verordening.
- Het gemiddelde uitleenbedrag per maand vanaf 2016 is € 83.575.
- De geconstateerde versnelling is incidenteel, we verwachten een lineaire groei.
 - Bijstorting scenario 1 = 39 maanden x € 83.575 = **€ 3.259.413**

Uitgangspunten scenario 2 (middel):

- We kijken naar de ontwikkeling van het afgelopen jaar en trekken deze lijn door.
- Het gemiddelde uitleentempo per maand in 2018 is € 122.438.
- De geconstateerde versnelling is incidenteel, we verwachten een lineaire groei.
 - Bijstorting scenario 2 = 39 maanden x € 122.438 = **€ 4.775.092**

Uitgangspunten scenario 3 (realistisch meest positief):

- Het gemiddelde uitleentempo van vroeger is niet representatief voor de toekomst
- De geconstateerde versnelling is blijvend, we verwachten een toenemende groei
- We volgen de berekende trendlijn uit de bovenstaande grafiek
 - Bijstorting scenario 3³ = prognose trendlijn (april 2022) – verstrekke bedrag (nu)
= € 9.379.065 - € 3.976.769
= **€ 5.402.296**

Conclusie

Bij de meest conservatieve inschatting is een bijstorting van € 3,25 miljoen voldoende, een verdubbeling van het budget dat we al beschikbaar hebben gesteld. Bij de meest positieve (en nog wel realistische) inschatting is een bijstorting van € 5,4 miljoen nodig. Tegelijkertijd zijn er nog onzekerheden die een groot effect op de behoefte aan duurzaamheidsleningen kan hebben. Bijvoorbeeld:

- Welke financiële ondersteuning komt er uit Den Haag of provincie Gelderland?
- Hoe groot is het effect van de aanstaande transitievisie warmte (gepland 2022)?

Meer helderheid zal in de komende jaren komen. Ons voorstel is om in ieder geval het conservatieve scenario te financieren met een **bijstorting van € 3,3 miljoen**. Dit met de wetenschap dat als het meest positieve scenario zich ontvouwt, we waarschijnlijk in het eerste kwartaal van 2021 opnieuw zullen moeten bijstorten.

² SVn staat het toe om het budget te overschrijden. Hierdoor kunnen we voor de korte termijn wel leningen blijven verstrekken. Pas wanneer wij € 500.000 'rood' staan rekent SVn een rente van 1%.

³ Data-analyse levert een trendlijn met formule:

Bedrag verstrekke leningen (maand) = 765,24 x maand² + 15319 x maand - 25633